

המלחמה על עיזבון המיליארדים:

אלמנתו ובתו של סמי שמעון זכו בקדימות לרכישת נכסי עיזבונו

מנהל עיזבונו של המיליארדר והפילנתרופ שמעון הציע למכירה שש דירות בפרויקט סיאנדרסאן וכן קרקע ברשפון. בית המשפט לענייני משפחה קיבל את טענת שתי יורשותיו וקבע, כי יש לתת לכל יורשיו זכות סירוב ראשונה לרכישת הנכסים במחיר "שלא יפחת ממחיר השוק" / אלה לויזינריב וחן מענית

אנג'לה וסמי שמעון. מחלוקת סביב מכירת נכסי העיזבון (צילום: איל פישר)

מגרזיו, בנקל, בא"כוחו של השופט לשעבר גל גוטזגן, מנהל העיזבון של המיליארדר המנוח סמי שמעון, הזמנה להציע הצעות לרכישת זכויות בשש דירות בפרויקט Sea And San (סי-אנדרסאן) היוקרתית, הסמוך לחוף הצוק בצפון תל-אביב, מעיזבונו של שמעון ז"ל. בנוסף, ביקש מנהל העיזבון מבית המשפט לענייני משפחה ברמת גן, לאשר לו לחתום על שני חוזי מכר לצורך מכירת קרקע ברשפון. היורשות המרכזיות של שמעון המנוח, אשתו אנג'לה ובתו אלכסנדרה שמעון, הביעו התנגדות למכירת הקרקעות

מערכם שיעור ניכר עם חלוקתם, קיימת זכות קדימה לנהנים על-פי הצוואה לרכוש נכסים אלו, ובלבד שהמחיר המוצע על ידם לא יפחת ממחיר השוק". נוסף לכך, נקבע כי "גם אם אדם זר, שאינו נמנה עם היורשים, מוכן לשלם עבור הנכס מחיר העולה על מחירו בשוק, אין למכור את הנכס למציע החיצוני ויש להעבירו לידי היורש". ההחלטה שנחשפת לראשונה ב"גלובס" עוסקת בסכסוך שפרץ לפני כחודשיים סביב הצעה שגרתית לכאורה של מכירת נכסים מעיזבונו המנוח שמעון. ב-4 באפריל 2012 פרסם עו"ד יוסף בנקל ממשרד עוה"ד ראב"ד,

למנתו ובתו של המיליארדר והפילנתרופ היהודי המנוח סמי שמעון ז"ל, אנג'לה ואלכסנדרה שמעון, זכאיות לרכוש את נכסי עיזבונו של שמעון המנוח, לרבות קרקע ברשפון, לפני שהנכסים מוצעים לרוכשים זרים. כך קבע בית המשפט לענייני משפחה, אשר קיבל את טענת היורשות נגד כוונתו של מנהל העיזבון להציע למכירה דירות וקרקע של העיזבון, בלי לתת להן זכות קדימה לרכישתן. השופטת שפרה גליק קבעה, כי "כאשר מדובר בנכסים שאינם ניתנים לחלוקה או שיאברו

פרופ' שרון חנס

פרופ' אהוד קמר

על דיבידנדים ובעלי מניות /

לקצור דיבידנדים

כפופות למנגנון אישור מיוחד ולא לביקורת שיפוטית חריגה, אחרת כל פעולה של התאגיד תדרוש טיפול כזה (למשל, מכירת נכסים או מכירת החברה לצד שלישי). אין הכוונה לחסינות מוחלטת. ככלל, הדיקטוריון הוא שמקבל החלטות עבור החברה, ועל החלטותיו מגן כלל שיקול הרעת העסקי אשר מונע התערבות של בית המשפט בהחלטת דירקטוריון כאשר לא נטען כי ההחלטה מעשירה את הדיקטורים או את בעל השליטה יותר מבעלי מניות אחרים, או שהיא התקבלה בלי מחשבה. ככלל זה מתאים גם לבחינת החלטת הדיקטוריון על חלוקת דיבידנד. החלטתו תעבור בירור נוקב בבית המשפט רק אם יוכח כי הדיקטוריון לא בחן את המצב בקפידה או כי

לחלק דיבידנדים נדיבים, שכן חלקם בדיבידנד נועד להחזיר ההלוואות. בכך אין פסול. מינוף של הרוכש מחייב את קברניטי החברה להתאמץ כדי שהחברה תוכל לשלם דיבידנד. לאור מצב דברים זה יש לבחון בזהירות טענות של בעל מניות מיעוט כי הדיבידנד שהחברה מבקשת לחלק הוא דיבידנד מוגזם. לטענות כאלה יכול להיות בסיס, שכן בעל השליטה עלול להיקלע למצב שבו הדיבידנד דרוש לו בדחיפות, אולם גם אז אין לראות בחלוקת הדיבידנד כעסקה בניגוד עניינים, שכן בחלוקה נהנה כל בעל מניות מחלקו היחסי בדיבידנד. כשם שצורכי בעל השליטה ושיקוליו משפיעים על כל פעולה של התאגיד, כך הם משפיעים גם על ההחלטה לחלק דיבידנד. פעולות כאלה אינן

חלוקת דיבידנד. המלומד הנודע בתחום המימון מייקל ג'נסן הראה בעבר כי חברות אמריקניות חטאו באורח קיצוני באי-חלוקת דיבידנד. במקום לחלק רווחים לבעלי המניות, המנהלים טיפחו אימפריות לרווחתם הפרטית, צברו רווחים ובזבוזו ממון על "מפעלי מחמר" (pet projects) ועל טובות-הנאה ראוותניות. גם בעלי שליטה עלולים לחטוא בקימוץ יתר בחלוקת דיבידנדים, שכן בעת החלוקה מקבלים בעלי מניות המיעוט את חלקם בעוד שמשאבים שנשארים בחברה נותרים במלואם תחת השפעת בעל השליטה. רכישות ממונפות של שליטה במספר רב של חברות בארץ שינו את מצב הדברים האמור, ואילצו את בעלי השליטה החדשים לגרום לחברות

שאלה זו מונחת כעת לפתחה של המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב בעקבות תביעות שהגישו בעלי מניות בחברת פרטנר ובחברת בזק. בשני המקרים נטען כי חלוקת דיבידנד כאשר בעל השליטה זקוק לחלקו בדיבידנד בדחיפות לשם תשלום חובותיו מהווה הפרה של חובות הדיקטוריון כלפי בעלי המניות.

קימוץ יתר

תשובתנו היא, שהחוק אינו מעניק לבעלי המניות הגנות מיוחדות מפני חלוקת דיבידנד. כללי הממשל התאגידי החלים על כל פעולה של התאגיד חלים גם בהקשר זה, והם מקנים הגנה מספקת. באופן מסורתי, החשש הגדול של בעלי המניות הוא דווקא מאי-

באחרונה הכריעה השופטת דניה קרת'מאיר מהמחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב את גורל הדיבידנד שחברת בזק ביקשה לחלק במנות לאורך זמן. באותו עניין נדרש אישור בית המשפט לחלוקה גדולה החורגת מהרווח הצבור של בזק, שלה התנגדו הנושים. השופטת קבעה כי ניתן לחלק את המנה מתוך הדיבידנד שיועדה לחלוקה מיידית, אולם חלוקת כל מנה נוספת בעתיד תהא טעונה אישור נפרד. חלוקת דיבידנד מחדדת את ניגוד-העניינים שבין בעלי המניות של החברה לבין הנושים, לכן אין להתפלג על כך שהחוק מעניק לנושים הגנות מיוחדות. אך מה בדבר בעלי המניות? האם גם להם עומדות הגנות מיוחדות במקרה של חלוקת דיבידנד?